

Το παράδειγμα της Ελλάδας που δημιουργεί

Κόντρα στην κρίση, εκατοντάδες νεοφυείς επιχειρήσεις τολμούν με νέες ιδέες, προσελκύνοντας κεφάλαια από funds

Του ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ

Το ελληνικό οικοσύστημα των νεοφυών επιχειρήσεων (startups) εισήλθε στον πέμπτο χρόνο λειτουργίας, παρουσιάζοντας πλέον σημάδια ωρίμανσης. Μόνο την τελευταία τριετία και μέσω του ευρωπαϊκού προγράμματος JEREMIE, υπολογίζεται ότι έχουν επενδυθεί πάνω από 50 εκατ. ευρώ σε 60 εταιρείες. Μέσα σε ένα δύσκολο οικονομικό περιβάλλον, με επιτυχίες και αποτυχίες, κάποιες εταιρείες κατάφεραν να ξεχωρίσουν και να αναπτυχθούν με γρήγορους ρυθμούς, προσελκύνοντας κεφάλαια δεκάδων εκατ. ευρώ και από διεθνή funds και επενδυτές. Η γρήγορη ανάπτυξη αυτών των εταιρειών οφείλεται τόσο στις παγκόσμιες τεχνολογικές εξελίξεις που επιτρέπουν σε μια μικρή ομάδα να δημιουργήσει ένα πρωτότυπο προϊόν με ελάχιστη επένδυση, όσο και στην ελληνική οικονομική κρίση που ώθησε πολλούς επιστήμονες να επιχειρήσουν, επειδή δεν είχαν ευκαιρία για καριέρα στο πανεπιστήμιο, στο Δημόσιο ή στην επιχείρηση της οικογένειας.

Οφείλεται όμως και σε μια πολιτική επιλογή. Το 2011 η τότε κυβέρνηση αποφάσισε να διαθέσει 50 εκατ. ευρώ από το πρόγραμμα JEREMIE για να επενδυθούν σε νεοφυείς επιχειρήσεις. Το European Investment Fund (EIF) ανέλαβε να επιλέξει τις ομάδες διαχείρισης των κεφαλαίων, και έτσι δημιουργήθηκαν τα τέσσερα «JEREMIE Funds», που άρχισαν να επενδύουν το 2013.

Σύμφωνα με άρθρο στην «Κ» στις

Η ανάπτυξη αυτών των εταιρειών οφείλεται τόσο στις τεχνολογικές εξελίξεις όσο και στην κρίση, που ώθησε πολλούς επιστήμονες να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά.

ΤΟ MOBILE INTERNET ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

70
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

4.000
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

1.000
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΗΓΗ: Σύνθετος Εθνικών Κέντρων Εφαρμογών Ελλάδας (ΕΚΚΕΕ)

! Η παγκόσμια συνεισφορά του mobile internet υπερβαίνει σήμερα τα 3 τρις. δολάρια, ποσό που αντιστοιχεί στο 4,2% του παγκόσμιου ΑΕΠ.

Η ακτινογραφία των ελληνικών καινοτόμων επιχειρήσεων

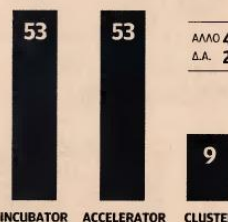
1 στις **2**

νεοφυείς επιχειρήσεις έχει τους πελάτες της στο εξωτερικό

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Το 47% των ερωτηθέντων συμμετείχε σε φορέα υποστήριξης επιχειρήσεων. Από αυτούς, το 26% θεώρησε πολύ σημαντική τη συμβολή τους στην ανάπτυξη της επιχείρησής.

ΣΕ ΠΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ STARTUPPERS

Διαθέτουν...

80% Καινοτομία

70% Δυναμική ραγδαίας ανάπτυξης

47% Πρωτότυπο επιχειρηματικό μοντέλο

ΠΗΓΗ: Στοιχεία από πανελλαδική έρευνα των ID-GC για το ελληνικό οικοσύστημα νεοφυών επιχειρηματικών που πραγματοποιήθηκε μεταξύ Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2016. Ολοκληρωτή η έρευνα θα δημοσιευθεί το επόμενο διάστημα.

Οι χρηματοδότες των startups

Σκεπτικά μικρός παραμένει ο αριθμός των νεοφυών επιχειρήσεων που πληρούν τις προϋποθέσεις για να λάβουν χρηματοδότηση, καθώς υπάρχουν προβλήματα όσον αφορά τη σύσταση των ομάδων και τη νοοτροπία των ανθρώπων που τις στελεχώνουν. Από την άλλη πλευρά, όμως, το οικοσύστημα των startups στην Ελλάδα έχει αρχίσει να παρουσιάζει σημάδια ωρίμανσης και το ευρωπαϊκό πρόγραμμα JEREMIE εκτιμάται ότι έχει βοηθήσει σημαντικά σε αυτό. Στις 30 Σεπτεμβρίου του 2016 έληξε η περίοδος που είχαν περιθώριο τα τέσσερα funds Odyssey Jeremie Partners, Eliconos Jeremie SICAR, PJ Tech Catalyst Fund και Orpen Fund II για να προχωρήσουν σε νέες επενδύσεις. Από τα τέσσερα funds, το περισσότερο κεφάλαιο επένδυσε το Odyssey Jeremie Partners, το οποίο χρηματοδότησε συνολικά 16 εταιρείες, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι ήταν και το fund που έκανε την πρώτη αποπενδύσή του με την πώληση της Avocarrof έναντι 20 εκατ. δολαρίων. Τα κεφάλαια που επένδυσε το Eliconos Jeremie SICAR ανήλθαν σε περίπου 12 εκατ. ευρώ και χρηματοδότησε 11 εταιρείες. Odyssey και Eliconos ήταν τα δύο funds που δεν επένδυσαν αποκλειστικά σε startups αλλά και σε υφιστάμενες επιχειρήσεις με σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης. Αποκλειστικά σε startups επένδυσαν τα δύο άλλα funds, το PJ Tech Catalyst Fund της Τράπεζας Πειραιώς και το Orpen Fund II. Κάθε ένα από τα δύο αυτά funds επένδυσε 10,5 εκατ. ευρώ περίπου, ενώ και τα δύο χρηματοδότησαν 21 επιχειρήσεις.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

26/12/2016 του κ. Αρίστου Δοξιάδη (εταίρος στο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών Openfund), «στις εκατοντάδες νεοφυείς επιχειρήσεις (με ή χωρίς χρηματοδότηση) απασχολούνται τουλάχιστον 2.000 καλά στελέχη. Ένα σημαντικό ποσοστό αυτών θα μείνουν για αρκετά χρόνια στον ίδιο εργοστάσιο, παράγοντας έργο και έχοντας καλές αμοιβές. Πολλοί θα χάσουν τη δουλειά τους, γιατί τα περισσότερα startups απουσιάζουν, αλλά θα έχουν αποκτήσει εφόδια περίληξη στη νέα εποχή. Αρκετοί θα ιδρύσουν την επόμενη γενιά επιχειρήσεων», επισφαινεί.

Για τις προοπτικές και την εξωστρέφεια των ελληνικών startups μίλησε στην «Κ» ο κ. Μιχάλης Στάγκος, συνιδρυτής του μη κυβερνητικού οργανισμού ID-GC που προωθεί την καινοτομία και τη νεοφυή επιχειρηματικότητα μέσα από δράσεις και δίκτυα στην Ελλάδα και το Εξωτερικό, με παρουσία και συνεργάτες σε περισσότερες από 60 χώρες.

Όπως υπογραμμίζει ο κ. Στάγκος, «ως δίαυλος διασύνδεσης νέων επιχειρηματιών με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, δομές υποστήριξης και μεγάλες επιχειρήσεις, έχουμε αναδείξει startups που καταγράφουν ήδη αξιόλογη πορεία». Το τελευταίο διάστημα, σημειώνει, «οξείδιασαμε και υλοποιήσαμε μαθήματα για την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα για δύο μεταπτυχιακά προγράμματα: Στο Βιο-Επιχειρήσει που σχεδιάστηκε και συνδιοργανώνεται από το Τμήμα Βιοχημείας & Βιοτεχνολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

και το Ινστιτούτο Βιολογίας, Φαρμακευτικής Χημείας και Βιοτεχνολογίας του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και στο πρόγραμμα Molecular Biomedicine της Ιατρικής Σχολής Αθηνών, σε συνεργασία με το Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών "Αλέξανδρος Φλέμιγκ". Συμπρόσφα στο πρόγραμμα Invent ICT για την ανάπτυξη νέων τεχνολογικών startup, σε συνεργασία με τη Θερμοκοιτίδα ΕΠΠΛΝΟΥ του ΕΠΠΣΕΥ, του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και την υποστήριξη της Ένωσης Εταιρειών Κινητής Τηλεφωνίας (ΕΕΚΤ). Διοργάνωσαμε το Disrupt Cyprus, για την Παγκόσμια Εβδομάδα Επιχειρηματικότητας 2016 στην Κύπρο, στο πλαίσιο της οποίας αναδείξαμε και επιβραβεύσαμε τα πλέον υποσχόμενα startups. Επιπλέον διοργανώσαμε συζήτηση στοργυλός τραπέζης με τη συμμετοχή Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων για τη διαμόρφωση κοινής πρότασης πολιτικής με στόχο την ανάπτυξη οικοσυστήματος νεοφυούς επιχειρηματικότητας στην Κύπρο».

Ο κ. Στάγκος προαναγγέλλει ότι «Στις 13 Μαρτίου 2017 θα είμασταν στο Γιοχάνεσμπουργκ, Ν. Αφρική, για το 9ο Παγκόσμιο Συνέδριο Επιχειρηματικότητας 2017, τη μεγαλύτερη διεθνή συνάντηση για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία. Κεντρική εκδήλωση στο πρόγραμμα του Συνεδρίου είναι ο παγκόσμιος τελικός του διαγωνισμού Future Agro Challenge (FAC) για νεοφυείς επιχειρήσεις του αγρο-τεχνολογικού και αγρο-διατροφικού τομέα, που αποτελεί πρωτοβουλία των ID-GC».

Οι υπηρεσίες μέσω κινητών αναπτύσσονται ραγδαία

Ο κλάδος των εφαρμογών και υπηρεσιών στις νέες ασύρματες και κινητές συσκευές (mobile internet) είναι ένα οικοσύστημα όπου αναπτύσσονται νεοφυείς επιχειρήσεις και χαρακτηρίζεται ένας από τους πλέον ραγδαία αναπτυσσόμενους διεθνώς, αλλά και στην Ελλάδα. Η εξέλιξη της κινητής τηλεφωνίας στη χώρα μας έχει επιτρέψει την ανάπτυξη υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, όπως η ανάπτυξη κινητών εφαρμογών, η παροχή καινοτόμων υπηρεσιών επικοινωνίας, περιεχομένου και εφαρμογών κ.ά.

Από επιχειρήσεις που εντάσσονται σε αυτόν τον τομέα έχει δημιουργηθεί ο Σύνδεσμος Εταιρειών Κινητών Εφαρμογών Ελλάδος (ΣΕΚΕΕ). Εκπροσωπεί περισσότερες από 70 επιχειρήσεις, που αντιπροσωπεύουν περίπου το 90% του συνολικού κύκλου εργασιών της εγχώριας αγοράς του κλάδου, παρέχουν εργασία σε περισσότερους από 4.000 εργαζομένους, μεταξύ των οποίων 1.000 επιστήμονες υψηλής ακαδημαϊκής εκπαίδευσης, έχουν συνολικό κύκλο εργασιών 400 εκατ. ευρώ και παρουσία σε 40 χώρες.

Ορισμένες από αυτές ανήκουν στους παγκόσμιους ηγέτες στον τομέα, με πελατολόγιο που περιλαμβάνει τις μεγαλύτερες εταιρείες παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών παγκοσμίως και με σημαντικές διακρίσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ο κλάδος είναι έντονα γνώσης, βασίζεται σε ανθρώπινο δυναμικό υψηλής τεχνογνωσίας,

Το Mobile Internet θεωρείται σήμερα ο κλάδος με τη σημαντικότερη επίδραση στο σύνολο της οικονομίας σε παγκόσμιο επίπεδο.

στην έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη και διακλαδική σύζευξη, καθώς συνδυάζει αναδυόμενες και ποικίλες τεχνολογίες.

Η παγκόσμια συνεισφορά αυτού του ταχύτατα αναπτυσσόμενου κλάδου υπερβαίνει σήμερα τα 3 τρις. δολάρια, ποσό που αντιστοιχεί στο 4,2% του παγκόσμιου ΑΕΠ. (GSMA Report 2016).

Σύμφωνα με τη μελέτη της McKinsey, Disruptive Technologies: «Advances that will transform life, business, and the global economy», το Mobile Internet θεωρείται σήμερα ο κλάδος με τη σημαντικότερη επίδραση στο σύνολο της οικονομίας και η συνολική αξία που θα δημιουργηθεί λόγω αυτού εκτιμάται πως μπορεί να προσεγγίσει τα 10 τρισεκατομμύρια δολάρια ετησίως το 2025, και θα επηρεάσει δραματικά και άλλους τομείς, όπως μεταφορές, τουρισμό, αγρο-διατροφή, υγεία, ενπ-μέρωση, ενέργεια.

Άλλος τομέας με καταλυτική επί-

δραση θα είναι η αυτοματοποίηση της γνώσης και ακολουθούν άλλοι 10 τομείς όπως: Το Internet των πραγμάτων (Internet of things), η καταστημένη υπολογιστική ισχύς (cloud technology), η εξελιγμένη ρομποτική (advanced robotics), τα αυτόνομα οχήματα (autonomous and near-autonomous vehicles), η γονιδιωματική έρευνα (next-generation genomics), η αποθήκευση ενέργειας (energy storage), η τρισδιάστατη εκτύπωση (3D printing), τα προηγμένα υλικά (advanced materials), οι εξελιγμένες μέθοδοι εντοπισμού ενεργειακών κοιτασμάτων (advanced oil and gas exploration and recovery) και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (renewable energy).

Όλοι αυτοί οι κλάδοι θα επηρεαστούν ή θα αξιοποιηθούν άμεσα τις τεχνολογίες, εφαρμογές και υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται στις ασύρματες και κινητές συσκευές. Η συνολική επίδραση αυτών των τεχνολογιών στην οικονομία εκτιμάται, σύμφωνα με την έκθεση, μεταξύ 14 - 33 τρισεκατομμυρίων δολαρίων ετησίως και αναμένεται να τροφοδοτήσει νέους τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας αλλά και να μεταποήσει βίαια τη ροή κεφαλαίων από τους φθίνοντες «παραδοσιακούς» κλάδους στους αναδυόμενους νέους.

Σύμφωνα με την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη λεγόμενη «app economy», η άνθηση του τομέα των apps διαγράφει εντυπωσιακά νοήματα την τελευταία πενταετία, και με

ορίζοντα το 2018, συνολικά 4,8 εκατ. εργαζόμενοι μπορούν να απασχοληθούν σε σχετικές, με τον κλάδο, θέσεις εργασίας, συνεισφέροντας 63 δις. ευρώ στην ευρωπαϊκή οικονομία. Χαρακτηριστικό της σημασίας του τομέα για την Ευρώπη είναι το γεγονός ότι έχει επιλεγεί ως ένας από τους 7 τομείς Υπηρεσιών Εντασής Γνώσης (Knowledge Intensive Services) που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα για την ανταγωνιστικότητα και καινοτομία (CIP) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Με σκοπό την τόνωση της καινοτομικής δραστηριότητας και την επίτευξη οικονομικών κλίμακας μέσω της ανάπτυξης της στενής συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων και των φορέων που δραστηριοποιούνται στον χώρο, ο ΣΕΚΕΕ θέτει ως προτεραιότητα να ενισχύσει το οικοσύστημα στο οποίο οι επιχειρήσεις-μέλη λειτουργούν, με άμεσο σκοπό την επιχειρηματική τους ανάπτυξη σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ο τομέας των Κινητών Εφαρμογών Προστιθέμενης Αξίας (Mobile Added Value Services) είναι σημαντικός προτεραιότητας για την Ευρώπη, καθώς η ανάπτυξη της τεχνολογίας έχει αλλάξει δραστικά τον τρόπο που επικοινωνούμε, και οι Κινητές Εφαρμογές Προστιθέμενης Αξίας αναδεικνύονται ως ευκαιρία-κλειδί για ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, της αγοράς και της ανταγωνιστικότητας στην Ευρώπη, έχοντας παράλληλα και κοινωνικό αντίκτυπο.